

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΑΝΤ. ΚΟΤΣΙΜΠΟΣ

Ο αδικοχαμένος παππούς μου. Όχι θύμα πολέμου, αλλά θύμα της ανθρώπινης βλακείας, για όσους γνωρίζουν τον τρόπο που χάθηκε. Όλα για μας τους απογόνους του θα ήταν διαφορετικά αν δεν είχε γίνει εκείνο το μοιραίο λάθος. Ας είναι αναπαυμένος.

Την ιστορία του χαμού του δε θα μπορούσα να τη δώσω αρκετά περιληπτικά, όπως πρότεινε η Μαρία Κόντου. Θα ήταν επικίνδυνα λειψό αυτό το μνημόσυνο που επιχειρώ. Μου τη διηγήθηκε ο αδελφός του πατέρα μου Ι. Κοτσιμπός, ο οποίος ήταν αυτόπτης μάρτυρας μαζί με την αδελφή του Σπυριδούλα Τομαρά, το γέρο Λάμπρο Κουδούνα και την γιαγιά τη Μπάφαινα. Ο πατέρας μου δούλευε στην Αθήνα για να αποφύγει το παιδομάζωμα που γινόταν τότε (κατά την πρώτη συγκέντρωση είχε κρυφτεί μέσα σε κάτι θημωνιές και αμέσως μετά έφυγε).

Η γιαγιά μου φούρνιζε και τα άλλα δυο της παιδιά έπαιζαν αμέριμνα όταν ήρθε στο χωριό ένας αξιωματικός (λοχαγός σύμφωνα με τον Αλέκο Γκριμπούρα) με δυο φαντάρους και διέταξε να εκκενωθεί το χωριό μέσα σε ΜΙΑ ΩΡΑ. Ο λόγος ήταν για μα μην βρίσκουν καταφύγιο και τροφή οι αντάρτες της περιοχής. Ο παππούς μου βρισκόταν στο πατρικό του στα Ζαρλείκα και όταν έμαθε τα νέα κίνησε να βρει το λοχαγό για να

διαμαρτυρηθεί για το λίγο χρόνο που τους δίνανε. Τον βρήκε στο δρόμο πάνω από του Μονουκίου και διαμαρτυρήθηκε για το λίγο χρόνο, λέγοντας ότι «δεν προλαβαίνανε». Τότε οι αξιωματικοί συνήθιζαν να κρατούν ένα λαστιχένιο ραβδάκι. Με ένα τέτοιο λοιπόν ο λοχαγός τον χτυπά στο πρόσωπο, λέγοντάς του «να φύγει γρήγορα».

Ο παππούς έφυγε, μα μη μπορώντας να αντέξει το παράλογο της υπόθεσης, ξαναγύρισε να του εξηγήσει ότι αν φύγουν σε μία ώρα όπως ήταν η διαταγή, μόνο τα πλέον απαραίτητα θα έπαιρναν μαζί τους. Ούτε το κοπάδι του θα προλάβαινε να μαζέψει, (ο παππούς είχε πρόβατα) ούτε όλο το βιος του. Συνεπώς, οι αντάρτες μόνο ωφελημένοι θα βγαίνανε αφού θα βρισκανε εύκολα φρέσκο ψωμί και τρόφιμα καθότι ήταν πιο κοντά στο χωριό απ' ότι οι μονάδες του στρατού, και στη συνέχεια άφθονο κρέας από το πρόβατα που θα ήταν παρατημένα στο βουνό. Για άλλη μια φορά ο λοχαγός χωρίς καν να σκεφτεί τα όσα άκουσε, εμμένοντας μόνο στην εντολή των ανωτέρων του, τον χτυπά και τον διώχνει. Ο παππούς παίρνει τη δεύτερη προσβολή μπροστά στα μάτια των δυο μικρών παιδιών του.

Φεύγοντας απογοητευμένος και συντετριμμένος από τα χτυπήματα που είχε δεχτεί (δεν ήταν μικρό παιδί να τον χτυπούν, αλλά κοντά στα 43 του) συναντά το γερο-Λάμπρο Κουδούνα που τον ρωτά τι έχει. Του εξηγεί και προτείνει ο γερο-Λάμπρος να κάνουν άλλη μια προσπάθεια, με το σκεπτικό ότι εκείνον - σα γέρο - θα το σεβόντουσαν και θα τους άκουγε. Την τρίτη φορά που βλέπει ο λοχαγός τον παππού να έρχεται, εξοργίζεται πραγματικά, και μόλις πλησιάζει σηκώνει πάλι το ραβδί να τον χτυπήσει. Τότε οργίζεται και ο παππούς (ίσως να το έκανε από χρέος του να προστατέψει την αξιοπρέπειά του μπροστά στα παιδιά του) και λέγοντας «για στάκα ρε, ποιον πας να χτυπήσεις...» ορμά να αρπάξει το ραβδί από το χέρι του λοχαγού, υψωμένο κι έτοιμο να τον χτυπήσει. Εκείνη τη στιγμή, ο ένας από τους δυο φαντάρους που τον συνόδευαν, μη καταλαβαίνοντας προφανώς την πρόθεση του παππού να αμυνθεί και όχι να επιτεθεί, πυροβολεί και γίνεται το μοιραίο. Λίγο πιο κει βρισκόταν η γριά Μπάφαινα που δεν κατάλαβε τι έγινε κι έτρεξε να προσφέρει βοήθεια (νόμισε πως ο παππούς λιποθύμησε).

Μετά το τραγικό φινάλε, ο στρατός έδωσε διορία 2 ημερών για να εκκενωθεί το χωριό!!!

Όλα τα παραπάνω και τα λόγια που προφέρθηκαν θυμόταν πολύ καλά ο θεός μου ο Γιάννης που μου τα μετέφερε. Πώς θα ήταν δυνατόν άλλωστε να μην τα θυμάται; Αυτή είναι η ιστορία του παππού, που αν την περιέγραφα εν συντομία ίσως δικαιώνατε τα όσα αστήριχτα ακούστηκαν, ότι τάχα ο παππούς πήγε να χτυπήσει το λοχαγό. Δεν ξέρω τι υλικό έχει ο Αλέκος και πόσο αξιόπιστο είναι. Όμως ο θεός μου ήταν αυτόπτης μάρτυρας και σε μια ηλικία (κοντά στα 12) που οι μνήμες είναι έντονες. Δεν έχω κανένα λόγο να τον αμφισβητώ.

Αξίζει πάντως να αναφερθεί, ότι ο άνθρωπος που σκότωσε τον παππού εμφανίστηκε κάποια χρόνια μετά. Τον συνάντησε τυχαία ο θεός μου ο Γιώργος Ρούλιας (του Πριτζή) κάποια στιγμή που έκανε διακοπές (στα Καμένα Βούρλα αν θυμάμαι καλά). Καθώς συζητούσαν από πού είναι ο καθένας, όταν ανέφερε ο θεός το χωριό μας ο άλλος συννέφιασε και είπε «εκεί σκοτώσαμε άδικα έναν άνθρωπο». Προσπάθησε τότε ο θεός να τον «ψαρέψει» και κατάλαβε ότι μάλλον ήταν ο δράστης και όχι ο άλλος φαντάρος.

Αυτή είναι η μεγάλη βλακεία της υπόθεσης που ανέφερα. Απ' τη μια ο λάθος σχεδιασμός από πλευράς στρατού και απ' την άλλη η εσφαλμένη εκτίμηση της πρόθεσης του παππού απ' το φαντάρο. Θα μου πείτε, σε κείνο τον πόλεμο (και σε κάθε πόλεμο) γίνανε φριχτά εγκλήματα - με πλήρη μάλιστα, συνείδηση - και χάνονται αδικαιολόγητα χιλιάδες ζωές. Σε ένα ανθρώπινο λάθος θα σταθούμε, αναπόφευκτο κι αυτό του πολέμου; Ασφαλώς και όχι, απλά σκέπτομαι μερικές φορές πώς θα ήταν η ζωή της οικογενείας μου και η τύχη των γονιών μου αν δεν είχε συμβεί εκείνο το γεγονός που σημάδεψε τελικά και τις επόμενες του παππού γενιές.

Ίσως είχε δίκαιο η Μαρία. Του το χρωστούσα του παππού αυτό το μνημόσυνο!

14-10-2019

